

ת"פ 1178/09 - מדינת ישראל נגד ר.ה. מכבסה מכנית אשקלון בע"מ, ח.פ. ליאור טובול

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ת"פ 1178-09

לפני כב' השופטת יעל אנגלברג שהם

המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אייל נון

נגד

הנאשמים: 1. ר.ה. מכבסה מכנית אשקלון בע"מ, ח.פ. 511332603
2. ליאור טובול ע"י ב"כ עו"ד יוסף גבאי

הכרעת דין

כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של העסקת שני עובדים זרים שלא כדין, ללא חוזה וביטוח רפואי בניגוד להוראות סעיפים 2(א)(1), 2(א)(2), 2(ב)(2), 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן: "**חוק עובדים זרים**" או "**החוק**") וכן עבירות ביחס לעובדת אחת על פי סעיף 2(ב)(7) לחוק (אי מתן תלוש שכר) וסעיף 6(ה) לחוק (אי מילוי אחר דרישת מפקח). לנאשם יוחסה אחריות של נושא משרה בנאשמת מכוח סעיף 5 לחוק עובדים זרים.

בפתח הדברים, כמצוות סעיף 182 לחוק סדר הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, הנני מודיעה כי החלטתי לזכות את הנאשמים מהעבירות על סעיפים 2(א)(1), 2(א)(2), 2(ב)(3), 2(ב)(7) וסעיף 6(ה), לחוק עובדים זרים.

האישום

1. הנאשמת 1 היא חברה בע"מ (להלן: "**הנאשמת**") אשר במועדים הרלוונטיים לכתב האישום עסקה בהפעלת מכבסה ברחוב החרט 4 באשקלון (להלן: "**המכבסה**"). הנאשם 2 היה במועדים הרלוונטיים מנהל החברה ובעלים בה (להלן: "**הנאשם**").

2. ביום **24.5.09** הוגש כתב אישום כנגד הנאשמים וביום **21.12.10** הוגש כתב אישום מתוקן (להלן: "**כתב האישום**") שייחס לנאשמת עבירות של העסקת עובדים זרים בניגוד לחוק ביחס לשני עובדים ואילו לנאשם יוחסה אחריות של נושא משרה בחברה.

3. ישיבת הקראה התקיימה ביום **23.12.10** ובה כפרו הנאשמים בכל העובדות המפורטות בכתב האישום למעט העובדה כי הנאשמת מפעילה מכבסה.

4. על פי הנטען בכתב האישום, ביום **26.11.07** בשעה 09:30 או בסמוך לכך, במסגרת ביקורת שערכו שוטרי משטרת ההגירה ומפקחי המאשימה במכבסה, נמצא כי הנאשמת העסיקה שני עובדים זרים במהלך חודשים **9-10/2007** וזאת מבלי שהיה בידה היתר כדין להעסקת העובדים הזרים, מבלי שהתקשרה עמם בחוזה בכתב ומבלי שהסדירה בעבורם ביטוח רפואי כנדרש. עוד נטען כנגד הנאשמת כי העסיקה את העובדת מספר 2 בכתב האישום מבלי שמסרה בידה פירוט על שכר העבודה ששולם לה והסכומים שנוכו ממנו וכי לא מילאה אחר דרישת המפקח להמצאת מסמכים.

בגין עובדות אלה יוחסו לנאשמת עבירות של העסקת עובדים זרים שלא כדין - בניגוד להוראות לסעיפים 2(א)(1), 2(א)(2), 2(ב)(2), 2(ב)(3), 2(ב)(7) ו-6(ה) לחוק עובדים זרים ולנאשם יוחסה עבירה של אחריות נושא משרה על פי הוראות סעיף 5 לחוק.

הראיות

5. מטעם המאשימה העידו חוקרי המאשימה מר רועי ביטון (להלן: "מר ביטון") ושוטרי משטרת ההגירה בתקופה הרלוונטית מר משה בן זכאי (להלן: "מר בן זכאי"), הגב' אורנה סרויא (להלן: "הגב' סרויא"), הגב' איריס אבידן (להלן: "הגב' אבידן"), ומר יצחק אברמוב (להלן: "מר אברמוב").

6. המאשימה הגישה את המסמכים הבאים: תמצית רישום חברה של הנאשמת (ת/1), ספח שיק תשלום לעובדת (ת/2), זימונים לחקירה (ת/3-4), רשימת עובדים (ת/5) תעודות עובד ציבור (ת/6-7), תלוש שכר (ת/8), דו"ח שעות עבודה (ת/9), חקירת הנאשם (ת/10).

7. מטעם הנאשמים העידו הנאשם והשוטר מר שלום חמדי (להלן: "מר חמדי") והוגשו העתק דרכון ואשרה (נ/1), מכתב מיום **30.7.09**, בקשה לקבלת חומר מהמאשימה (נ/2), תשובת התובע המוסמך מיום **30.7.09** (נ/3) ומזכר העברת מסמכים מיום 5.11.09 (נ/4).

טענות הצדדים

8. **לטענת המאשימה**, הרימה את הנטל להוכיח כי העובדים הועסקו על ידי הנאשמת מבלי שהיה בידה היתר כדין להעסקתם וכי המאשימה לא מסרה בידי העובדים חוזה עבודה כנדרש, מבלי שערכה ביטוח רפואי כחוק ומבלי שמסרה בידי העובדת מספר 2 בכתב האישום פירוט שכר.

לטענת המאשימה הרימה אף את הנטל להוכיח כי הנאשמת לא מילאה אחר דרישת המפקח להמצאת מסמכים. באשר לנאשם, טענה המאשימה, כי משהודה ששימש כבעלים וכמנהל הנאשמת, וכי הוא זה שקיבל את העובדים לעבודה והיה אחראי לכל תהליך העסקתם ועבודתם במכבסה ולא עשה דבר למנוע את ביצוע העבירות, יש לראותו כאחראי לכל התנהלות הנאשמת.

9. **לטענת הנאשמים**, יש לזכותם מאשמה משלוש סיבות עיקריות. **האחת**, קיומה של "הגנה מן הצדק" עקב מחדלי חקירה שונים אשר בעיקרם נוגעים לאובדן חומר חקירה, אי מסירת חומר נוסף לעיון הנאשמים ואי יכולת לזמן לעדות גורמים מרכזיים או עדים רלוונטיים עקב גירושם מישראל. **השניה**, טעות במצב עובדתי ו/או משפטי ותום הלב של הנאשמים, **והשלישית**, העדר קיומו של היסוד הנפשי בעבירות המיוחסות להם.

הכרעה

10. הנאשמת הואשמה בעבירה על פי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים שזו לשונם:

"(א) מעביד שעשה אחד מאלה-
(1) העביד עובד זר שאינו רשאי לעבוד בישראל מכח חוק הכניסה לישראל והתקנות לפיו;
(2) העביד עובד זר בניגוד להוראות סעיף 1יג;
דינו - כפל הקנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977...".

11. למעשה, אין מחלוקת בין הצדדים בנוגע לקיומו של היסוד העובדתי של העבירה בכל הנוגע להעסקת העובדים ללא היתר. המחלוקת נוגעת למודעותם של הנאשמים לאי קיומו של היתר כדן, היינו, לקיומו של היסוד הנפשי של העבירה.

12. לטענת הנאשמים, העובדים הגיעו לעבודה באמצעות אדם בשם יוסי וינסנט, הודי במוצאו, שהציג עצמו כמתווך (להלן: "יוסי"). לדברי הנאשמים, הציג יוסי את העובדים כעובדים חוקיים בעלי אשרה לעבוד בישראל ואצל הנאשמים והתחייב לכל המסמכים הרלוונטיים להעסקתם, לרבות חוזה עבודה והדרישות הנלוות. גרסה זו לא נסתרה.

לטענת הנאשמים, לימים הסתבר כי נגד יוסי נפתחה חקירה פלילית בתיק מרמה רחב היקף (להלן: "תיק המרמה") והביקורת שבמסגרתה נבחנה העסקתם של העובדים התקיימה בעקבות ובמסגרת החקירה כנגד יוסי בתיק המרמה.

הנאשמים מדגישים כי העובדים עצמם לא העלו כל טרזניה בגין העסקתם וכי זכו לקבל את אותם תנאי העבודה

המשולמים ליתר העובדים ושולמו בגינם כל התשלומים המגיעים למוסדות השונים על פי דין.

13. לטענת הנאשמים, במסגרת תיק המרמה נחקר עובד מספר 1 בכתב האישום ולהודעתו צורפו נספחים הרלוונטיים גם למחלוקת בתיק זה, לרבות חוזה, צילום דרכון ועוד. בנוסף, למדו הנאשמים מתוך חומר החקירה בתיק דנן כי הועברו מתיק המרמה לתיק החקירה בעניינם 19 מסמכים אשר עקבותיהם לא נודעו (נ/4).

הנאשמים טענו כי לו הייתה המאשימה מציגה בפניהם ובפני בית הדין את מלוא החומר הרלוונטי, ניתן היה ללמוד על דרך הבאתם לארץ של העובדים, העסקתם במסגרות שונות ודרכי הרמיה של מי שפעלו לכך.

14. לדברי הנאשמים, ידעו כי אסור להם להעסיק עובד זר שאין לו רשיון לעבוד בישראל, אלא שטעו לחשוב כי העובדים הם בעלי רשיון כדיון, הן בשל המצג שהוצג להם על ידי יוסי והן בשל הרישום בדרכונם של העובדים אשר נשא אשרה מסוג ב/1 בציון "תייר בעל רשיון עבודה" ובהמשך "רשאי לעבוד". הנאשם ציין כי קיבל עותק מהדרכון אשר הוצג גם לבית הדין (נ/1). משעומת הנאשם עם הרישום בדרכון השיב:

**"ש. כתוב סוג אשרה ב.1, מה אתה יודע על זה מה אמרו לך?
ת. אז לא ידעתי מה זה. היום אני יודע. גם לא קראתי את זה בכלל שזה כתוב.
ש. מה שבלט לך זה שהוא רשאי לעבוד?
ת. הציג לי צילום של האדם עם המסמך. אני דאגתי לצילום המסמך".**

ובחקירתו הנגדית:

**"ש. אתה מקבל את נ/1 [העתק הדרכון - י.א.ש.]. וראית שמדובר ברשאי לעבוד אבל מה רשום בחותמת?
ת. סיעודי.**

ש. האם דבר כזה לא מעורר בך חשד קל שבקלים שהעובדת נכנסה לישראל לעבוד בענף מסוים?

ת. לא ראיתי שרשום סיעודי. כעת ראיתי שמופיע. זה לא העלה לי חשש שהיא צריכה ללכת לסיעוד ומותר לה לעבוד אצלי.

...

ש. האם היתה לך הכרות עם אותה סיטואציה של העסקת עובדים זרים?

ת. בוודאות ידעתי שאסור להעסיק תאילנדים שעובדים בחקלאות.

ש. ידעת שאסור להעסיק תאילנדים כי הם עוסקים בחקלאות אבל שיש לך דרכון שרשום עליו סיעודי זה לא מעורר חשד שאסור לך להעסיק אותו כי רשום שהוא מיועד לענף הסיעודי?

ת. אני קראתי רשאי לעבוד גם אם ניקח את המסמך הזה ונראה את המילה סיעוד

לא רואים אותה בכלל. רשום בגדול ומודגש רשאי לעבוד וזה פירוש רשום. אני לא אומר שאתה מנסה להטעות אותי אבל אתה חייב להבין שרשום רשאי לעבוד ואם היה רשום שרשאי לעבוד בעבודה מסוימת. פעם קודמת שהיינו כאן אמרו שזה השתנה כי זה הטעה לא מעט אנשים היום רושמים בצורה אחרת שלא ניתן לטעות. היה רשום רשאי לעבוד.
ש. יש לך היתר להעסיק עובדים זרים?
ת. אין. ההיתר היחיד שהיה לי להעסיק עובדים מעזה. אבל אין עובדים כאלה יותר".

הנאשם הוסיף והעיד כי בירר עם רואה חשבון כיצד עליו לדווח על העסקתם של העובדים הזרים וכן בדק את הדברים עם לשכת התעסוקה שאישרה כי הוא יכול להעסיקם כאמור בדרכון (עמ' 38 שורות 10-7 לפרוטוקול). לדבריו, מילא עבורם טופס 101, דוחות על שעות עבודה ועוד.

15. מצאתי כי יש לקבל את טענת הנאשמים שלפיה טעו לחשוב כי העסקת העובדים מותרת. אכן, הנאשם 2 הודה כי ידע שאינו רשאי להעסיק עובדים שקיבלו אשרה לעבוד בחקלאות ואולם במקרה דנן, עיון בצילום הדרכון מעלה כי בצד אחד שלו רשום באופן ברור ומודגש "רשאי לעבוד" ובצד רישום זה לא מצויינת כל הגבלה לתחום מסוים. אכן, המילה "סיעוד" רשומה אף היא באותו הדף, אלא שרישום זה מופיע במקום אחר ולא בסמוך למילים "רשאי לעבוד". כמו כן, על גבי המילה "סיעוד" הוטבעה חותמת המסתירה את מרביתה. בנסיבות אלה, מקובלת עלי טענת הנאשמים כי מהדרכון שהוצג בפניהם, לא היו מודעים להגבלת אישור העבודה של העובדים נשוא כתב האישום לתחום הסיעוד בלבד והעסקת העובדים הזרים נעשתה מתוך טעות בהבנת הדברים. טענה זו של הנאשמים נתמכת גם בעדותה של הגב' סרויא שציינה כי "נכון שמהנסיין שלי ומהידע שלי לא מעט אזרחים טעו שגו ושהם ראו אשרת עבודה שמצוין בה ב/1 הם השוו אותה לב/1 כללי שהעובד יכול לעבוד אצל כל מעסיק והם חשבו שמותר להם איפה שהוא זה הטעה אותם והם שלא בזדון העסיקו עובדים שלא כחוק" (עמ' 21 שורות 14-12 לפרוטוקול).

16. הנאשמים טענו, כאמור, כי לאור הטעות במצב העובדתי ו/או המשפטי, תום ליבם והעדר קיומו של היסוד הנפשי בעבירות המיוחסות להם, יש לזכותם מהעבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

הוראת סעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, קובעת:

- "(א) העושה מעשה בדמותו מצב דברים שאינו קיים, לא יישא באחריות פלילית אלא במידה שהיה נושא בה אילו היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו.
(ב) סעיף קטן (א) יחול גם על עבירת רשלנות, ובלבד שהטעות היתה סבירה, ועל עבירה של אחריות קפידה בכפוף לאמור בסעיף 22(ב).

ואילו הוראת סעיף 34 ט קובעת:

34 ט. לענין האחריות הפלילית אין נפקה מינה אם האדם דימה שמעשהו

אינו אסור, עקב טעות בדבר קיומו של איסור פלילי או בדבר הבנתו של האיסור, זולת אם הטעות היתה בלתי נמנעת באורח סביר.

בפרשת **ויסמרק** עמד בית המשפט העליון על משמעות סיווג הטעות, אם טעות במצב דברים היא (סעיף 34יח(א)) או טעות במצב המשפטי (סעיף 34יט), על רקע חקיקתו של תיקון 39 לחוק העונשין (ע"פ 389/91 **מדינת ישראל נ' ויסמרק**, פד"י מט(5) 705, 719-720, 727-728 (1996)).
באשר להוראת סעיף 34יח(א) שעניינו טעות במצב דברים, נקבע שעל בית המשפט לבחון אם הטעות הייתה טעות כנה. וכדבריו:

"כדי להיבנות מהגנה זו אין הסניגוריה צריכה מעתה להראות שהטעות הכנה הייתה אף סבירה. הסבירות הינה מעכשיו רק אחד הסממנים, אשר בעזרתו יוכל בית המשפט לקבוע אם אכן המדובר בטעות כנה" (פרשת **ויסמרק**, בעמ' 719).

ואילו באשר להוראת סעיף 34יט שעניינו טעות במצב משפטי, נקבע:

"הכלל המוכתב בסעיף 34יט הוא, כי טעות בדין אינה גורעת משורת אחריות הפלילית של הנאשם. כלל זה, שאינו מבחין בין טעות הנאשם בדבר קיומו של איסור פלילי לבין טעות בדבר הבנתו את האיסור, מבטא את דינו של סעיף 12 לחוק העונשין בדבר אי-ידיעת הדין. חידושו של הסייג החדש לפליליות המעשה הוא בקביעת היוצא מן הכלל, שעליו מורה סעיף 34יט סיפה, לאמור: 'זולת אם הטעות היתה בלתי נמנעת באורח סביר'. [...]. הגנת טעות במצב משפטי, לפי סעיף 34יט סיפה, שמורה - מעצם טבעה - למקרים יוצאים מן הכלל, שבהם משתכנע בית המשפט כי טעותו של הנאשם במצב המשפטי הייתה בלתי נמנעת באורח סביר. לפי פשוטו של מקרא, אין ההגנה עומדת אלא על יסוד הקביעה כי גם אדם סביר, באותן נסיבות, היה טועה במצב המשפטי. נאשם הטוען כי טעותו הייתה בלתי נמנעת באורח סביר, חייב להיכבד ולהניח תשתית עובדתית לטענתו".

17. ולענייננו - הנאשמים היו מודעים לעובדה שעל מנת להעסיק עובד זר עליהם להיות בעלי היתר להעסקת עובדים זרים, ומכאן שאין מדובר בטעות במצב המשפטי. אלא שאין בכך כדי לגרוע מקיומה של הטעות העובדתית הנוגעת לאישור ההעסקה שצוין בדרכונם של העובדים, שלפיו טעו לחשוב כי העובדים רשאים לעבוד בישראל.

18. הלכה פסוקה היא כי היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירות על חוק עובדים זרים היא מסוג של מודעות/עצימת עיניים. בענייננו, דורש סעיף 34יח(א) לעניין המחשבה הפלילית כי הטעות תעמוד במבחן ה"כנות", דהיינו, על בית המשפט לבחון את כנות האמונה במצב הדברים המוטעה בעת ביצוע העבירה. משלא נסתרה גרסת הנאשמים כי הוטעו על ידי יוסי לחשוב שהעובדים רשאים לעבוד בישראל ללא כל הגבלה, ומשמקובלת עלי גרסת הנאשם שלפיה ראה את צמד המילים "**רשאי לעבוד**" על גבי דרכונם של העובדים ולא הבחין במילה "**סיעוד**" שנרשמה במקום אחר בדרכון והוסתרה על ידי חותמת, עומדת לנאשמים הגנת ה"טעות במצב הדברים" ולא מצאתי כי המאשימה הרימה את הנטל להוכיח את קיומו של היסוד הנפשי הנדרש להרשעת הנאשמים בעבירה של העסקת עובדים ללא היתר על פי סעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים.

19. המאשימה טענה עוד כי יש להרשיע את הנאשמים בעבירות בגין העסקת העובדים ללא התקשרות בחוזה עבודה בכתב (ס' 2(ב)(2)), מבלי שהסדירו עבורם ביטוח רפואי (ס' 2(ב)(3)) ואי מתן תלוש שכר לעובד (ס' 2(ב)(7)) וכן בעבירות של אי מילוי אחר דרישת מפקח (ס' 6(ה)).

20. בנוגע לעבירה של העסקה ללא **ביטוח רפואי** וללא **חובה עבודה בכתב**, טענו הנאשמים כי יוסי התחייב לדאוג לכל המסמכים הרלוונטיים ובתוכם חוזה וביטוח רפואי. גרסת הנאשמים שלפיה הוצג בפניהם מצג כוזב כי כל העניינים המנהליים הכרוכים בהעסקת העובדים טופלו כדון, לא נסתרה.

אלא אין בטענה זו כדי לסייע לנאשמים בכל הנוגע לקיומו של **חוזה עבודה**.

משאין מחלוקת כי העובדים הועסקו אצל הנאשמת ואין טענה כי יוסי שימש כקבלן כוח אדם, להיפך, הנאשם 2 טען כי הוא עצמו דרש שהשכר ישולם ישירות על ידו לעובדים ולא באמצעות יוסי (עמ' 41 שורה 15 לפרוטוקול), הרי שהחובה אמור היה להיחתם כאשר הנאשמת היא צד לאותו חוזה כמעסיקה את העובדים ואין די בחוזה בין העובדים לבין יוסי.

הנאשם 2 הודה כי לא נחתם הסכם עם העובדים (עמ' 42 שורות 2-3 לפרוטוקול) ואין יסוד לטענה כי יוסי היה אחראי לעניין זה שהרי לגרסת הנאשמים עצמם שימש אך כמתווך. יתר על כן, גם אם נחתם חוזה בין יוסי לבין העובדים, אין הוא מחייב את הנאשמת ואין בכך כדי לפטור את הנאשמת מחובתה **לחתום** על חוזה עם העובדים. בעניין זה אין כל יסוד לטענת "טעות עובדתית או משפטית". עוד אוסיף כי גם טענת הנאשמים שלפיה עומדת להם טענה של הגנה של "הגנה מן הצדק" מכיון שהמאשימה בהתנהלותה גרמה לכך שחומר רב לא יומצא לידיהם, אינה יכולה לסייע, משאין הנאשמים עצמם טוענים כי נחתם הסכם אך הוא נעלם בהשתלשלות העניינים. משכך, מצאתי כי יש להרשיע את הנאשמת בעבירה על הוראת סעיף 2(ב)(2) לחוק עובדים זרים.

21. באשר להעדר קיומו של **ביטוח רפואי**, אף שהנאשם הודה כי הנאשמת לא ערכה לעובדים ביטוח רפואי, סבורה אני כי על רקע הדברים שהוצגו בפני בית הדין ושמהם עולה הטענה שיוסי הציג בפני הנאשמים מצג שלפיו הוא מטפל בכל העניינים האדמיניסטרטיביים הנדרשים להעסקתם (אף שכאמור אין בכך כדי לפטור את הנאשמים מחובתם לחתום על חוזה עבודה, שהיא פעולה שנדרשו לה באופן אישי), הרי שבעניין עריכת הביטוח הרפואי ניתן לקבל את הטענה כי הנאשמים הסתמכו על המצג שהוצג בפניהם. בנסיבות אלה מצאתי כי הספק פועל לטובת הנאשמים וכי יש לזכותם מהאישום בעבירה על הוראת סעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים.

22. באשר לאישום בעבירה של **אי מסירת תלוש שכר** לידי עובדת מס' 2 - המאשימה הציגה בפני בית הדין העתק תלוש שכר שנמסר בידי העובד מס' 1 בכתב האישום. הנאשמים הציגו בפני חוקרי המאשימה העתק ספח המחאה בגין "**שכ"ע 10/07**" (ת/2) ששילמו לעובדת מס' 2 בכתב האישום. בנסיבות אלה, לא מצאתי שלא לקבל את גרסת הנאשמים שלפיה בצירוף להמחאה הונפק תלוש שכר לעובדת (עדות הנאשם בעמ' 42 שורות 17-18 לפרוטוקול). משעולה מהראיות כי חלק מהחומר שנמסר לידי המאשימה לא אותר, משאין חולק כי הנאשמת מסרה בידי העובד מס' 1 תלוש שכר, לא מצאתי כי המאשימה הרימה את הנטל להוכיח את טענתה כי לעובדת מס' 2 לא נמסר תלוש שכר ולכל הפחות פועל הספק בעניין זה לטובת הנאשמים. אשר על כן מצאתי כי יש לזכות הנאשמים מעבירה על הוראות סעיף 2(ב)(7) לחוק עובדים זרים.

23. הנאשמים הואשמו עוד באי מילוי אחר דרישת מפקח בדרישתו להמצאת מסמכים מיום 13.5.08 (ת/4). בסיכומיהם טוענים הנאשמים כי הדרישה להצגת מסמכים עומדת בסתירה לזכותם להמנע מהפללה עצמית. עוד הם טוענים כי שיתפו פעולה לאורך כל החקירה והמציאו את כל המסמכים שהיו ברשותם.

למותר לציין כי אין שתי טענות אלה יכולות לדור בכפיפה אחת. לא ניתן לטעון "לא מסרתי" מחשש להפללה עצמית ומנגד לטעון "מסרתי כל שהיה ברשותי". מדובר בטענות עובדתיות סותרות. יתר על כן, לא ברור כיצד מסירת מסמכים נדרשים תביא להפללה.

בחקירתו הנגדית נשאל הנאשם כך:

**"ש. אני מציג שני דרישות להמצאת מסמכים ת/3 ו-ת/4 בין היתר תלושי שכר, דוחות עבודה למה לא הצגתם את המסמכים האלה עד היום?
ת. לא יודע"** (עמ' 43 שורות 5-6 לפרוטוקול).

עם זאת, אין חולק כי הנאשמים מסרו בידי המאשימה מסמכים שונים ובהם תלוש שכר (ת/8), דו"ח נוכחות (ת/9) וכאמור, מסמכים נוספים היו בתיק המרמה והועברו לתיק החקירה אך עקבותיהם לא נודעו.

זאת ועוד, הצדק עם הנאשמים בטענתם בסיכומיהם כי לא יכלו להמציא את מה שלא היה ברשותם. הטענה כי לא נערך ביטוח רפואי וכי אין היתר להעסקת העובדים כמו גם כי לא היה חוזה חתום בין הצדדים והטענה כי מסמכים שכאלה לא הומצאו במסגרת הדרישה להמצאת מסמכים, מהווה דבר והיפוכו, ואין מקום להרשיע את הנאשמים בעבירה על אי המצאת מסמכים מקום שמסמך אינו קיים. קל וחומר כאשר הנאשמים הורשעו בגין כך (כמפורט לעיל לעניין העדר חוזה בין הנאשמת לעובדים הזרים). משכך, מצאתי כי יש לזכות את הנאשמים מעבירה של אי מילוי אחר דרישת מפקח על פי הוראות סעיף 6(ה) לחוק.

24. לאור המסקנות שאליהן הגעתי, אין צורך בהכרעה בטענת הנאשמים שלפיה עומדת להם טענת כללית של "הגנה מן הצדק" וכי יש לזכותם עקב קיומם של מחדלי חקירה שונים ובהם אובדן חומר חקירה ואי מסירת חומר לעיונם.

25. המאשימה טענה כי יש להרשיע את הנאשם במחדלי הנאשמת מכח היותו נושא משרה בנאשמת ואחראי לפעולותיה.

הוראות סעיף 6(ב) לחוק עובדים זרים קובעות:

**"נעברה עבירה לפי סעיפים 2 עד 4 בידי התאגיד, חזקה היא שנושא
משרה הפר חובתו האמורה בסעיף זה, אלא אם כן הוכיח שנהג בלא
מחשבה פלילית ובלא רשלנות ושעשה כל שאפשר כדי למנוע את העבירה."**

בסופו של יום, מצאתי כי יש להרשיע את הנאשמת בעבירה על הוראת סעיף 2(ב)(2) לחוק עובדים זרים (אי עריכת חוזה בכתב) בלבד. הנאשם לא הרים את הנטל המוטל עליו להוכיח כי עשה את כל שאפשר על מנת למנוע את ביצוע העבירה. בנסיבות אלה, אין מנוס מלקבוע כי הוא נושא באחריות לעבירה ויש להרשיעו בהפרת חובתו כנושא משרה.

אחרית דבר

26. לאור כל האמור, משלא הוכח קיומו של היסוד הנפשי לעבירות של העסקת עובד זר ללא היתר (ס' 2(א)(1) ו-2(ב) לחוק עובדים זרים) ולעבירה של העסקה מבלי שנעשה לעובדים ביטוח רפואי (ס' 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים), משלא הוכח היסוד העובדתי לעבירה על אי מילוי אחר דרישת מפקח (סעיף 6(ה) לחוק עובדים זרים) ומשלא הוכח (ולו מחמת הספק) כי הנאשמת לא מסרה בידי העובדת תלוש שכר (ס' 2(ב)(7) לחוק עובדים זרים), הנני מזכה את הנאשמים מהאישומים בעבירות אלה.

על יסוד כל האמור, הנני מרשיעה את הנאשמת בעבירה המיוחסת לה בגין העסקת שני עובדים זרים ללא התקשרות בחוזה בכתב (ס' 2(ב)(2) לחוק עובדים זרים) ואת הנאשם באחריות נושא משרה לביצוע עבירה זו.

27. **בהתאם להסכמת הצדדים תשלח הכרעת הדין בדואר.**

28. **נקבע לשמיעת טיעונים לעונש ליום 5.11.14 שעה 11:30.**

ניתנה היום, כ"ג תשרי תשע"ה, (17 אוקטובר 2014), בהעדר הצדדים ותשלח אליהם.